

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Ing. Mgr. Martina Jakuba Bruse a JUDr. Martiny Vernerové ve věci

žalobce: C. N. N., narozen „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2019, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 9. 2019, č. j. X, jímž bylo pro opožděnost zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

azylové a migrační politiky, (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 11. 3. 2019, č. j. X. Prvostupňovým rozhodnutím byla zamítnuta žádost žalobce o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území, a to konkrétně výkon nelegální práce.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě vyjádřil přesvědčení, že doručení prvostupňového rozhodnutí neproběhlo v souladu se zákonem a že rozhodnutí mu nebylo doručeno fikcí dne 25. 3. 2019, jak tvrdí žalovaný, ale až dne 14. 5. 2019, kdy je žalobce objevil ve spisovém materiálu. V žalobě popsal, že v období od 22. 1. 2019 do 4. 4. 2019 krátkodobě opustil území a odjel do své domovské země, při doručování prvostupňového rozhodnutí tak na své adrese nebyl zastižen, a byla mu tedy zanechána výzva ve smyslu § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a zásilka byla dne 15. 3. 2019 připravena k vyzvednutí. Dle názoru správního orgánu byla písemnost dne 25. 3. 2019 doručena tzv. fikcí dle § 24 odst. 1 správního řádu, a rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 10. 4. 2019.
3. Žalobce správnímu orgánu vytýkal, že nevyužil § 25 odst. 1 správního řádu, který umožňuje správnímu orgánu doručovat veřejnou vyhláškou osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, přičemž to, že se nedaří doručovat, podle žalobce nevyplyne z jednoho neúspěšného doručení, ale z jeho opakování. Žalobce konstatoval, že k pokusu doručit prvostupňové rozhodnutí došlo pouze jednou, což je v rozporu s právními předpisy i judikaturou. Ze spisového materiálu navíc podle žalobce nevyplývá, jak mu bylo dle správního orgánu doručeno. Na doručence rozhodnutí je pouze zaškrtnut jiný důvod vrácení zásilky, kde je dopsáno zpět-nevyzvednuto. I tato skutečnost podle něj podtrhuje nezákonnost doručení. Dodal, že v daném řízení mu byly několikrát potřebné dokumenty úspěšně doručeny.
4. Mimo to správní orgán nepřistoupil k ustanovení opatrovníka pro doručování, ač tak měl v souladu se zákonem učinit, k čemuž žalobce odkázal na § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu, podle kterého správní orgán ustanoví opatrovníka osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se **prokazatelně nedaří doručovat** (pozn. soudu – zvýraznění provedeno žalobcem). Podle žalobce je nemyslitelné, aby rozhodnutí v řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, kde se de facto při zamítavém rozhodnutí odnímá žalobci právo, bylo doručováno pouze jednou, nebylo doručováno prostřednictvím opatrovníka a nadto aby správní orgán své pochybení zakrýval rozšiřováním povinností žalobce, aby si sám zabezpečil a pověřil jinou osobu, aby mu vyzvedávala písemnosti, když je správnímu orgánu známo, že žalobce nemá na území České republiky rodinu.
5. Z uvedených důvodů podle žalobce prvostupňové rozhodnutí nemohlo nabýt právní moci dne 10. 4. 2019, jak tvrdí správní orgán, neboť mu dne 15. 3. 2019 nebylo řádně doručeno. Žalobce poté, co se o prvostupňovém rozhodnutí dozvěděl, vyhledal právní pomoc a prostřednictvím právního zástupce ihned podal odvolání spolu s žádostí o určení neplatnosti doručení, kterou řádně odůvodnil, splnil tedy podmínku stanovenou v § 24 odst. 2, resp. § 41 (pozn. soudu – myšleno zřejmě správního řádu), tedy do 15 dnů ode dne,

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

kdy pominula překážka, která žalobci bránila v provedení úkonu, požádal o prominutí zmeškání úkonu a zároveň s touto žádostí spojil předmětný úkon, tedy odvolání.

6. Žalobce dále namítl, že žalovaný pochybil, když nevyhověl jeho žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání. Podle žalobce je zřejmé, že překážky pro podání odvolání nastaly bez jeho zavinění, přičemž tyto překážky lze bezpochyby charakterizovat jako závažné, jelikož rozhodnutí, vůči němuž níže uvedené odvolání směřuje, pro něj má zcela fatální důsledky.
7. Napadené rozhodnutí je podle žalobce navíc zatíženo nepřezkoumatelností, neboť žalovaný se nedostatečně vypořádal s povinností dle § 92 odst. 1 správního řádu, když pouze formálně shledal, že ve věci nebyl důvod pro přezkum napadeného rozhodnutí, avšak již neřekl z jakého konkrétního důvodu, čímž podle žalobce bezesporu byl porušen § 68 odst. 3 správního řádu.

Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný k výzvě soudu předložil správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž navrhl její zamítnutí. Na argumentaci žalobce reagoval odkazem na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Pobyt žalobce mimo území České republiky, o němž žalobce ostatně správní orgán I. stupně ani dopředu neinformoval, podle žalovaného není důvodem, pro který by nemělo být možné doručit rozhodnutí dle § 24 odst. 1 správního řádu. K doručení fikcí došlo v souladu se zákonem, nebylo proto třeba přistupovat k dalšímu pokusu o doručení nebo k případnému doručování veřejnou vyhláškou nebo prostřednictvím ustanoveného opatrovníka.
9. Žalovaný též poukázal na skutečnost, že žalobce sice tvrdí, že k doručení prvostupňového rozhodnutí došlo až 14. 5. 2019, nicméně předchozí zmocněný zástupce žalobce podal blanketní odvolání již dne 16. 4. 2019. Teprve aktuálně zmocněný zástupce podal odvolání až dne 16. 5. 2019, přičemž zároveň požádal o určení neplatnosti doručení a o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání.
10. Dále žalovaný uvedl, že žádost žalobce byla zamítnuta pro zjištěnou jinou závažnou překážku pobytu cizince na území spočívající ve výkonu nelegální práce po dobu tří měsíců. Výkon nelegální práce ze strany žalobce byl shledán na základě šetření Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj. Dle názoru žalovaného se jedná o standardní důvod pro zamítnutí žádosti cizince o pobytové oprávnění, a nebyl tedy objektivně vzato dán důvod k přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí.

Ústní jednání soudu

11. Při jednání soudu konaném dne 30. 8. 2021 právní zástupkyně žalobce v plném rozsahu odkázala na znění žaloby a navrhla, aby soud žalobě vyhověl.
12. Pověřená pracovnice žalovaného při tomtéž jednání odkázala na písemné vyjádření k žalobě a obsah správního spisu s tím, že nadále navrhovala zamítnutí žaloby.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumával podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během lhůty třiceti dnů ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanoví § 172 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení odůvodnit. Bez návrhu žalobce pak musí soud podle § 76 odst. 2 s. ř. s. přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost. Takové nedostatky však nebyly v projednávané věci zjištěny.

14. Po přezkoumání skutkového a právního stavu, po prostudování obsahu předloženého správního spisu a proběhlém jednání soudu soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud z předloženého správního spisu zjistil, že žalobce dne 19. 12. 2018 podal u správního orgánu I. stupně žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Správní orgán I. stupně rozhodnutím ze dne 11. 3. 2019, č. j. X, tuto žádost žalobce zamítl dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. a) a § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, neboť byla zjištěna jiná závažná překážka pobytu žalobce na území, a to konkrétně výkon nelegální práce. Rozhodnutí bylo zasláno na adresu, kterou žalobce uvedl ve své žádosti. Žalobce na uvedenou adresu nebyl poštovní doručovatelkou zastižen, zásilka proto byla připravena k vyzvednutí dne 15. 3. 2019. Žalobce si zásilku nevyzvedl; podle údaje vyznačeného na obálce zásilku nebylo možné vložit do schránky ani na jiné vhodné místo. Dne 16. 4. 2019 podal JUDr. L. P. proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání, kdy poukázal na to, že s ohledem na to, že žalobce obdržel výjezdní příkaz ze dne 11. 4. 2019, pravděpodobně došlo k vyřízení jeho žádosti o vízum, rozhodnutí ale bylo uloženo na poště a on je nezná. K tomuto podání byla přiložena plná moc udělená JUDr. P. žalobcem a datovaná dnem 16. 4. 2019. Dne 14. 5. 2019 žalobce nahlédl do spisu a správnímu orgánu I. stupně oznámil zrušení svého zastoupení JUDr. P.
16. Dne 16. 5. 2019 podal současný zástupce žalobce odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí spolu s žádostí o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, případně s žádostí o určení neplatnosti doručení a žádostí o přiznání odkladného účinku této žádosti. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno v souladu se zákonem a že odvolání bylo podáno ke správnímu orgánu I. stupně dne 16. 4. 2019, tedy po zákonem stanovené patnáctidenní lhůtě, která končila dne 9. 4. 2019. O prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, případně o určení neplatnosti doručení prvostupňového rozhodnutí žalobce požádal až dne 16. 5. 2019. Rozhodnutími ze dne 30. 5. 2019, č. j. X a č. j. X, správní orgán I. stupně těmto žádostem nevyhověl. Odvolání proti těmto rozhodnutím žalovaný zamítl rozhodnutími ze dne 2. 9. 2019, č. j. X a č. j. X.
17. Podle § 24 odst. 1 správního řádu, jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.
18. Podle § 24 odst. 2 správního řádu, prokáže-li adresát, že si pro dočasnou nepřítomnost nebo z jiného vážného důvodu nemohl bez svého zavinění uloženou písemnost ve stanovené lhůtě vyzvednout, může za podmínek ustanovení § 41 požádat o určení neplatnosti doručení nebo okamžiku, kdy byla písemnost doručena.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

19. Podle § 41 odst. 2 správního řádu může účastník o prominutí zmeškání úkonu požádat do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit. S požádáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Zmeškání úkonu nelze prominout, jestliže ode dne, kdy měl být úkon učiněn, uplynul jeden rok.
20. Podle § 41 odst. 4 správního řádu správní orgán promine zmeškání úkonu, prokáže-li podatel, že překážkou byly závažné důvody, které nastaly bez jeho zavinění.
21. Soud konstatuje, že žalobce sám v žalobě uvedl, že mu při doručování rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 11. 3. 2019, č. j. X, byla zanechána výzva podle § 23 odst. 4 správního řádu o tom, že zásilka byla dne 15. 3. 2019 připravena k vyzvednutí. Z údajů uvedených na zásilce, kterou bylo žalobci toto rozhodnutí doručováno, soud zjistil, že se zásilkou bylo naloženo v souladu s úpravou doručování dle správního řádu a že v souladu s jeho § 24 odst. 1 je třeba ji považovat za doručenou dne 25. 3. 2019. Tento dne byl rozhodný pro běh patnáctidenní lhůty pro podání odvolání. Žalobce v této lhůtě odvolání nepodal (pozn. soudu – jeho pozdějšími podáními a žádostmi se soud zabývá níže). Doručované rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 10. 4. 2019. K tvrzení žalobce lze odkázat též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012-29, podle kterého *„podmínkou fikce podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004 není, na rozdíl od předchozí právní úpravy, to, že se adresát v místě doručování zdržuje“*.
22. Soud jen pro úplnost doplňuje, že není pravdou, že by ze spisového materiálu nevyplývalo, jak bylo žalobci prvostupňové rozhodnutí doručeno, a uvedený závěr o jeho doručení tak nebylo možné učinit, když na doručence rozhodnutí je podle žalobce pouze zaškrtnut jiný důvod vrácení zásilky, kde je dopsáno zpět-nevyzvednuto. Žalobcovo tvrzení je totiž v rozporu s údaji vyznačenými či dopsanými na zásilce – jiný důvod vrácení zásilky s dopsaným „zpět-nevyzvednuto“ totiž na zásilce zaškrtnut není.
23. Za popsané situace tedy rozhodně nebylo namístě – když pro to chybí opora v zákoně i judikatuře – prvostupňové rozhodnutí žalobci zasílat znovu či dokonce mu doručovat veřejnou vyhláškou nebo žalobci ustanovit opatrovníka dle žalobcem namítaného § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu.
24. Při vypořádání se s námitkou, podle které měl žalovaný pochybit, když nevyhověl žalobcově žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, soud vycházel z toho, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2008, č. j. 9 As 88/2007-49, *„rozhodnutí o neprominutí zmeškání lhůty k podání odvolání vydané dle § 41 správního řádu z roku 2004, je samostatně vyloučeno ze soudního přezkumu a může být správním soudem přezkoumáno v rámci řízení o žalobě proti konečnému rozhodnutí správního orgánu o odvolání“*.
25. Důvodnosti námitky však soud nepřisvědčil, a to rovnou ze dvou důvodů: překážka, která žalobci zabránila ve včasném podání odvolání, tedy jeho předem plánovaný (žalovaný správně upozornil na to, že podle předložených letenek měl žalobce pobyt naplánovaný dokonce už v době podání žádosti o prodloužení pobytového oprávnění) delší pobyt mimo Českou republiku, totiž jistě nebyl překážkou, která by vznikla bez žalobcova zavinění. Zadruhé pak žalobce ve svém shrnutí průběhu řízení pominul, že na vydání prvostupňového rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho žádost, reagoval jeho tehdejší zmocněnec JUDr. P. již dne 16. 4. 2019. Z toho vyplývá, že žalobci byla známa minimálně existence prvostupňového rozhodnutí již v tuto dobu, žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání však ve lhůtě 15 dnů od pominutí překážky zjevně nepodal. Žádost byla podána až o měsíc později, tedy opožděně, současným zástupcem žalobce. Z § 41 odst. 2 Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

správního řádu totiž vyplývá, že o prominutí zmeškání úkonu může účastník požádat pouze do 15 dnů ode dne, kdy pominula překážka, která podateli bránila úkon učinit a že s požadáním je třeba spojit zmeškaný úkon, jinak se jím správní orgán nezabývá. Závěr správních orgánů, které neshledaly podmínky pro prominutí zmeškání lhůty k podání odvolání, tedy byl správný.

26. Závěrečnou pasáž odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve které se žalovaný vypořádal s povinností dle § 92 odst. 1 správního řádu, soud nepovažuje za nepřezkoumatelnou. Naopak zde žalovaný citoval přílehuovou judikaturu, konkrétně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2012, sp. zn. 11 Ca 334/2009, podle kterého *„je jisté povinností správních orgánů zabývat se těmito otázkami, postačí však vyjádření o tom, zda byly podmínky pro přezkum (obnovu řízení nebo vydání nového rozhodnutí) shledány či nikoliv“*. Rovněž v rozsudku ze dne 1. 3. 2013, č. j. 9 As 172/2012-32, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že *„skutečnost, že v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost dle § 92 odst. 1 správního řádu z roku 2004 odvolací orgán blíže nerozvede, proč má za to, že nejsou dány předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, nevede k závěru o nepřezkoumatelnosti takového rozhodnutí. Zhodnocení této otázky totiž nemá význam pro zamítnutí odvolání pro opožděnost, ale je rozhodné až pro následný postup správních orgánů po zamítnutí odvolání pro opožděnost“*.
27. S tímto názorem se soud zcela ztotožňuje a dodává, že pokud žalobce v dané věci spatřoval předpoklady pro přezkoumání rozhodnutí v přezkumném řízení, pro obnovu řízení nebo pro vydání nového rozhodnutí, nic mu nebránilo toto v řízení před správními orgány namítnout.
28. Soud na základě výše uvedeného uzavírá, že prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno v souladu se zákonem a že žalobce podal odvolání proti němu opožděně, přičemž nesplnil podmínky stanovené v § 41 správního řádu a umožňující zmeškání lhůty k podání odvolání prominout.
29. Z uvedených důvodů soud žalobu vyhodnotil v mezích uplatněných žalobních bodů jako zcela nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
30. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, a proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 30. srpna 2021

Mgr. Václav Trajer, v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)